

17 Achitofel rzekł do Absalom: „Pozwól, że dobiore sobie dwanaście tysięcy ludzi i dokonam tej nocy wyprawy na Dawida. ²⁰Napadnę na niego, gdy jeszcze jest zmęczony i ręce mu opadły. Tak go przerazę, że ucieknie cały lud, który jest przy nim. Wtedy uderzę na osamotnionego króla, a cały lud przyprowadzę znów do ciebie. Ty nastąpisz tylko na życie tego jednego człowieka. Cały naród się uspokoi”. ²¹Sprawa wydała się słuźna w oczach Absalom i całej izraelskiej starszyzny. ²²Absalom oznajmił: „Proszę zawaść Chuszaję Artikijczyka, abysmy także od niego wysłuchali, co ma do powiedzenia”. ²³Gdy Chuszaj przybył do Absalom, Absalom mu powiedział: „Taką a taką radę dał Achitofel. Czy mamy zrobić to, co on mówi? Jeżeli nie — powiedz!” ²⁴Chuszaj dał Absalomowi taką odpowiedź: „Kada, jaką tym razem dał Achitofel, nie jest dobra”. ²⁵Potem Chuszaj dodał: „Znasz swojego ojca i jego ludzi. Oni są dziełmi, nadto są rozgorzyczeni jak niedźwiedź na polu, której zabrano młode. Ojciec twój to człowiek znający się na wojnie i nie spędza nocy

RADY ACHITOFELA I CHUSZAJA

da, jak i dla Absalom. Tyle znaczyła każda rada Achitofela zarówno dla Dawida, jak i dla Absalom. ²³Rada Achitofela, krógo ojca na oczach całego Izraela. ²²Rozpięto więc Absalomowi namiot na tarasie. Absalom wszedł do nadożnic swoich twoich zwolenników”. ²¹Rozpięto więc Absalomowi namiot na tarasie. Absalom wszedł do nadożnic swoich twoich zwolenników”. ²⁰Potem Absalom rzekł do Achitofela: „Poradźcie, co mam zrobić?” ¹⁹Achitofel odpowiedział Absalomowi: „Wędz do nadożnic swojego ojca, które pozostawił, by pilnowały domu. Gdy posłyszysz cały Izrael, że zostajesz zniczanawidzony przez ojca, umocnia się wtedy ręce wszystkich twoich zwolenników”. ¹⁸Chuszaj dał odpowiedź Absalomowi: „Nie. Kogo bowiem wybrał Pan i ten lud wraz z całym Izraelem, przy nim i ja jestem, przy nim pozostanę”. ¹⁷Po drugie: Krómuż będzie służyć? Czy nie jego synowi? Jak służyłem twemu ojcu, tak będę służył tobie”.

Absalom przybywa do Jerozolimy, która już prawie całkowicie opustoszała. Jako pierwszy wita go Chuszaj, udając, że chciałby przyłączyć się do zwycięzców. Obiecuje im też wielomopodane posuszenie w słowach pełnych emfazy, w których widac następującą logikę: „czyż Absalom nie jest synem Dawida?” Absalomowi sekunduje Achitofel — bardzo zrzeczny strateg polityczny i wojskowy, który porzucił Dawida. Natychmiast wcielił się on w rolę dowódcy, podsuwając ubiegającemu się o koronę królewską młodzieńcowi pewien pomysł, który odzwierciedla zasady społeczne starożytnego Wschodu. Królewski harem był rzeczczą tyłcz swiętą, co nietykalną. Absalom umieścił na jednym z tarasów królewskiego pałacu wystawny namiot dla dziecięciu pozostawionych przez króla Dawida w Jerozolimie konkubin. Następnie wejdzie do niego sam.

W ten sposób wraz z zajęciem pałacu królewskiego

oraz harem uosankcjonowane zostały na oczach całego Izraela zmiany na tronie. Potem Achitofel przechodzi do działań o charakterze militarnym, sugerując Absalomowi, że należy przygotować silne, doborowe wojsko dla celów posęgu za ojcem i jego zwolennikami, jeśli się zmęczeni i jeśli nie dopisuje im nadzieja na zwycięstwo. Będzie więc łatwo złamać ich opór, a po wyeliminowaniu Dawida — także przekomac do powrotu do Jerozolimy pod panowanie nowego władcy. Jednak Absalom chce się najpierw zapoznać z opinią króla i Chuszaję, który jako „przyjaciel Dawida” prowadził podwójną grę. To właśnie on przeciwstawia się przedkierującemu Achitofela i sugeruje swoją własną radę: trzeba poczekać i przygotować ogromną armię narodową, która zgramadzi cały naród od Dan na północy po Beer-Szebę na południu, i w ten sposób przystąpi do

Wystąpienie, jeśli chodzi o argumentację, jest słabe, za to obfituje w mocne obrazy i polega na chwytach retorycznych (osobliwy to obraz — masło ściągane powozami ze szczytu wzgórza w dolinę), apelując do pychy przyszłych zdobywców (wojsko liczne jak piasiek na brzegu morskim spada na nieprzyjaciół jak rosa na ziemię). Jest to pierwszy krok do zguby Absalom. Ujęty wymową doradcy, Absalom przystaje na jego projekt, zaś autor wtraca dygresję, że dzieje się tak, ponieważ to Bóg rządzi historią. W ten sposób objawia się Jego wszechmoc, która potrafi utworować sobie drogę nawet wśród największej dzięlowej zawieruchy. Tymczasem Chuszaj informuje pozostałych w Jerozolimie kapitanów o decyzji Absalom, tak by mogli to przekazać Dawidowi w celu podjęcia odpowiednich kroków taktycznych.

Poprzez dwóch szpiegów, Jonatana i Achimaasa, którzy dzięki pewnej niewolnicy mieli kontakt z kapitanami, wiadomość dociera do Dawida. Jednak dwóm szpiegom przytrafia się wypadek. Kiedy odbierali informację, zde maskował ich jakiś chłopiec. Jednak z pomocą pewnej kobiety, która ukrywała ich w studni, udaje się im uciec, unikając aresztowania i wypelnic misję. W ten sposób Dawid zostaje poinformowany o planach swego syna.

⁹Ukrywa się zapewne w grocie lub w jakimś innym miejscu. A jeśli się zdarzyło, że ktoś [z naszych] zostanie zabity, na pewno się to rozniesie i będzie się mówić: «Lud, który idzie za Absalomem, został pobity». ¹⁰Wtedy przeleknę się nawet najmocniejszy, który ma serce lwa. Wszyscy bowiem Izraelici wiedzą o tym, że ojciec twój jest mężny, a ci, którzy są z nim — mocni. ¹¹Radzę raczej zgromadzić przy sobie wszystkich Izraelitów od Dan do Beer-Szeby w takiej liczbie, jak [ziarnka] piasku na brzegu morza. Ty osobiście dowodziłbyś nimi w walce. ¹²Napadniemy na niego w tym miejscu, gdzie go napotkamy, i spadniemy na niego jak rosa, która opada na ziemię. Nie zostawimy przy życiu ani jego, ani kogokolwiek z tych ludzi, którzy są razem z nim. ¹³Gdyby ukrył się w mieście, wtedy wszyscy Izraelici pod to miasto przyniosą powrozy: ściągniemy je w dolinę, tak że nie pozostanie po nim nawet kamyka».

¹⁴Absalom i wszyscy mężowie izraelscy orzekli: „Rada Chuszaja Arkijczyka jest lepsza od rady Achitofela”. To Pan tak zrządził, by udaremnić radę Achitofela, która była lepsza, gdyż Pan chciał sprowadzić nieszczęście na Absaloma.

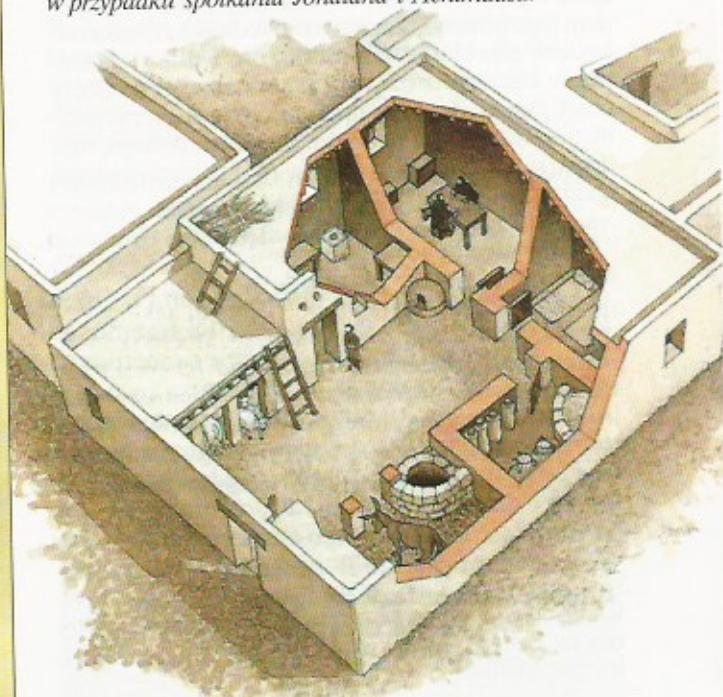
¹⁵Chuszaj rzekł kapłanom Sadokowi i Abiatarowi: „Taką a taką radę Absalomowi i starszym Izraela dał Achitofel, taką a taką radę dałem ja. ¹⁶Teraz więc szybko prześlijcie Dawidowi wiadomość: Nie zatrzymuj się tej nocy przy przejściach na pustyni, idź dalej natychmiast, inaczej bowiem królowi i całemu jego otoczeniu mogłaby zagrazać zguba».

¹⁷Tymczasem Jonatan i Achimaas stali u źródła Rogel, czekając, by przyszła służąca i przekazała wieści, które oni mieli zanieść do króla Dawida: nie mogli się bowiem pokazywać, przychodząc do miasta. ¹⁸Ujrzał ich jednak pewien chłopiec. Zawiadomił o tym Absaloma. Obaj więc poszli dalej w pośpiechu. Przybyli do domu pewnego człowieka w Bachurim, który miał studnię na swoim podwórzu. Weszli do niej. ¹⁹Potem kobieta wzięła przykrywę, ułożyła ją nad otworem studni, rozsypała na niej ziarno, tak że nic nie zauważono. ²⁰Śludzy Absaloma przybyli do tej kobiety, do jej domu, pytając: „Gdzie jest Achimaas i Jonatan?” Odpowiedziała im kobieta: „Poszli dalej za zbiornik wody”. Szukali [ich], lecz nie znaleźli. Powrócili więc do Jerozolimy.

²¹Po ich odejściu tamci wyszli ze studni i udali się w drogę, i zanieśli królowi Dawidowi wiadomość. Mówili Dawidowi: „Ruszajcie! Przeprowadźcie się szybko przez wodę, bo taką a taką radę podał co do was Achitofel”.

Achitofel i Chuszaj (16,15-16). Achitofel był doradcą Dawida i pochodził z miasta Gilo, leżącego w Górach Judzkich. Podczas buntu Absaloma zdradził Dawida, przechodząc na stronę jego wrogów i stając się ich najbardziej zaufanym człowiekiem. Gdy nie wysłuchano jego rady, aby natychmiast ruszać w pogoń za uciekającym Dawidem, Achitofel powiesił się. Natomiast Chuszaj pozostaje wiernym doradcą Dawida. Również i on jest w otoczeniu Absaloma w Jerozolimie, ale radzi mu coś zupełnie odwrotnego niż Achitofel, bo chce Dawidowi dać czas na zebranie sił. Achitofel i Chuszaj są sobie równi w zdradzie: ten pierwszy zdradza Dawida, zaś ten drugi jego syna, Absaloma.

En-Rogel (17,17). „Źródło folusznika”, jak nazywa się to miejsce po hebrajsku, leżało w południowej części Jerozolimy, w dolinie potoku Cedron. Kobiety jerozolimskie chodziły tam za dnia po wodę, a ich ciągle wędrowki tam i z powrotem sprzyjały nie rzucającym się w oczy spotkaniom, jak to było w przypadku spotkania Jonatana i Achimaasa.

Studnia w podwórzu (17,18). Domy żydowskie miały w podwórzu studnię lub zbiornik do gromadzenia deszczówki (powyżej: Rekonstrukcja domu izraelskiego). Brak wody, charakterystyczny dla terenów o gorącym klimacie, powodował, że tak właśnie zdobywano wodę dla potrzeb ludzi i zwierząt. Studnia nakrywana była kamienną płytą, a wodę nabierało się naczyniem spuszczanym do studni na sznurze.

Nalóżnice króla (16,21). Wśród dawnych ludów panował zwyczaj, że władca po zwycięstwie przejmował również żony po królu, którego pokonał lub zabił. Wzmacniał się przez to jego autorytet i pozycja. To, co buntownik Absalom uczynił wobec żon Dawida, swego ojca, zostało zapowiedziane w 2 Sm 12,11-12. Rozpięty namiot stanowił część rytuału małżeńskiego, a „zbudowanie namiotu nad małżonką” było wyrażeniem powszechnie używanym przez starożytnych Arabów jako nazwa zawieranego małżeństwa.

